

YÖNETMELİK

Nükleer Düzenleme Kurumundan:

**NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU İDARİ
YAPTIRIMLAR YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Nükleer Düzenleme Kurumunun uygulayacağı idari yaptırımları ve bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından uygulanacak idari yaptırımları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası ile 4/A maddesinin dokuzuncu fıkrasına ve 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 785 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Ayırılık: İdari yaptırım gerektiren fiilleri,
- Başkan: Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanını,
- Geçerli bir lisansa sahip olmamak: Lisans gerektiren bir faaliyet için hiç lisans alınmamış, lisans süresi bitiminden önce lisansın yenilenmemiş, lisansın sonlandırılmış veya iptal edilmiş olmasını,
- Kurul: Nükleer Düzenleme Kurulunu,
- Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,
- Yetkilendirilen kişi: Bir faaliyetin yürütülmesi için Kurum tarafından kendisine lisans, izin, onay veya yetki belgesi verilen gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İdari Yaptırımlara İlişkin Genel Hükümler

İdari yaptırım süreci

MADDE 5 – (1) Kurum tarafından uygulanacak idari yaptırımlar; faaliyetin türü ve özellikleri, radyasyona maruz kalma riski, maruz kalınan radyasyonun büyüklüğü, zararın varlığı ve büyüklüğü dikkate alınarak dereceli yaklaşımla belirlenir.

(2) Kurumun yürüttüğü yetkilendirme, değerlendirme, denetleme faaliyetleri sürecinde veya Kuruma yapılan bildirim, ihbar veya şikâyet üzerine yapılacak incelemelerde ayırılık oluştuğuna karar verilmesi sonucunda idari yaptırımlar uygulanır.

(3) Ayırılık oluşturabilecek durumlar aşağıda verilmektedir:

- Yetkilendirme gerektiren faaliyetlerin yetkisiz yürütülmesi.
- Yetkilendirme yapılmasını etkileyecek yetki koşullarındaki değişikliklerin bildirilmemesi.
- Kuruma gerçeğe aykırı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi.
- Mevzuat hükümlerine, yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına ayırılık teşkil eden veya bunlara ilişkin sınırların aşıldığı durumlar.

(4) Kurum idari yaptırım sürecinde gerekli görmesi halinde teknik destek hizmeti alabilir. Hizmet alınan kişi, kurum veya kuruluşlarca bu hizmetleri kapsamında temin edilen her türlü bilgi ve belge Kurumun izni olmaksızın başka amaçlarla kullanılamaz, paylaşılamaz ve çoğaltılamaz.

İdari yaptırımların türleri

MADDE 6 – (1) Kurum tarafından uygulanacak idari yaptırımlar aşağıda belirtilmektedir:

- İdari para cezası.
 - Yetkinin kısıtlanması.
 - Yetkinin askıya alınması.
 - Yetkinin iptali.
- (2) Birinci fıkranın (a) bendinde yer alan idari para cezasına ek olarak diğer bentlerdeki idari yaptırımlar da uygulanabilir.

İdari yaptırımların belirlenmesinde kullanılacak ölçütler

MADDE 7 – (1) Kurum tarafından uygulanacak idari yaptırımların belirlenmesinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

- a) Aykırılık sebebiyle herhangi bir zararın oluşup oluşmadığı, oluşan zararın büyüklüğü.
- b) Aykırılığın yarattığı riskin; radyasyona maruz kalma olasılığı, maruz kalınacak radyasyonun büyüklüğü, gerekli düzeltici ve/veya önleyici faaliyetin aciliyeti, zorluk derecesi ve karmaşıklığı göz önüne alınarak belirlenen ağırlığı.
- c) Aykırılığın idari yaptırım uygulanacak kişi tarafından tespit edilip Kuruma bildirilmesi, idari yaptırım uygulanacak kişinin iş ve işlemlerinde tutarlılık ve açıklık gibi iyi niyetin varlığını gösteren unsurlar.
- ç) Aykırılığın kasıtlı olup olmadığı.
- d) Fiilin işlendiği tarihten itibaren beş yıl içinde aykırılığın tekrar edilip edilmediği.
- e) İdari yaptırım uygulanacak kişinin yetki kapsamındaki daha önceki fiil ve davranışları.
- f) Aykırılık sebebiyle herhangi bir haksız kazanç oluşup oluşmadığı.
- g) İdari yaptırım uygulanacak kişinin ekonomik durumu.
- (2) İdari yaptırım gerektiren fiil icraî davranışla işlenmiş olabileceği gibi ihmâli davranışla da işlenmiş olabilir.
- (3) Kurum tarafından uygulanacak idari para cezası miktarları, 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen alt ve üst sınırlar arasında, birinci fıkrada yer alan hususlar esas alınarak Ek-1’de verildiği şekilde belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İdari Yaptırımlara İlişkin Uygulama Esasları

Ön tespit raporu

MADDE 8 – (1) Kurumun yürüttüğü yetkilendirme, değerlendirme veya denetleme faaliyetleri çerçevesinde veya Kuruma yapılan bildirim, ihbar veya şikâyet üzerine; aykırılık oluşabileceği değerlendirildiğinde, bu durum Kurumun ilgili daire başkanlığı tarafından, gerekirse diğer hizmet birimlerinin görüşleri de alınarak, hazırlanan ön tespit raporu ile belirlenir.

(2) Ön tespit raporu hazırlanma sürecinde Kurum, gerekli bilgileri isteme ve yerinde inceleme yapma yetkisine sahiptir. Kurum gerekli her türlü bilgi, belge ve numunenin verilmesini kamu kurum ve kuruluşları da dâhil tüm gerçek veya tüzel kişilerden isteyebilir, bunların asıllarını ve/veya örneklerini alabilir, bunlara ilişkin gerekli tutanakları düzenleyebilir, konu ile ilgili yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir. İlgili kişiler, Kurum tarafından kendilerinden talep edilen her türlü bilgi, belge ve numuneyi vermekle yükümlüdür; gizlilik ve sır saklama yükümlülüklerini ileri sürerek bilgi ve belge vermekten imtina edemezler.

(3) Aykırılık oluşturduğu iddia edilen gerçek veya tüzel kişilere ön tespit raporunun bir nüshası tebliğ edilerek yazılı savunmalarını tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Kuruma göndermeleri gerektiği bildirilir. Savunması istenen kişi savunma için gerekçelendirerek otuz günü geçmemek üzere ek süre talebinde bulunabilir. Belirtilen gerekçenin Kurum tarafından uygun görülmesi halinde, yazılı savunmanın hazırlanması için bir defaya mahsus olmak üzere ek süre verilebilir. Sürenin geçmesinden sonra yapılan uzatma talepleri kabul edilmez. Savunmanın süresi içinde verilmemesi halinde ilgili kişi savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

(4) Ön tespit raporu ile ilgili kişinin savunması Başkana sunulur. Başkan tarafından ön tespit raporunun ve savunmanın incelenmesi neticesinde duruma ilişkin ilave çalışma yapılması istenebilir. Yapılacak ilave çalışma ve savunmanın incelenmesi üzerine ön tespit raporunda belirtilen hususların aykırılık oluşturmayaacağı değerlendirilir ise Başkanın uygun görüşüyle ön tespit raporu süreci sonlandırılır.

Tespit raporu

MADDE 9 – (1) Ön tespit raporunda belirtilen hususların aykırılık oluşturabileceğinin değerlendirilmesi halinde, Başkan tarafından tespit raporu hazırlatılır. Tespit raporunda; aykırılık iddiaları dikkate alınarak idari yaptırımların belirlenmesinde kullanılan ölçütlere, ilgili kişinin savunmasına, uygulanması teklif edilen yaptırımlar ile gerekçelerine ve ilgili diğer hususlara yer verilir.

(2) Başkan, tespit raporu, ön tespit raporu, ilgili kişinin savunması ve diğer destekleyici belgelerden oluşan dosyayı Kurula sunar.

İdari yaptırım kararı

MADDE 10 – (1) Kurul, dosya üzerinde yapacağı değerlendirme sonucunda idari yaptırımla ilgili kararını verir. Kurul tarafından dosyanın değerlendirilmesi esnasında duruma ilişkin ilave çalışma yapılması istenebilir.

(2) Aykırılık oluştuğunun Kurul tarafından sabit görülmesi halinde idari yaptırım kararı verilir.

(3) İdari yaptırım karar metninde;

a) Hakkında idari yaptırım kararı düzenlenen;

1) Gerçek kişi ise; adı soyadı, mesleği, adresi, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,

2) Tüzel kişi ise; unvanı, bağlı olduğu vergi dairesi, adresi, kanunî temsilcisinin adı soyadı, görevi ve vergi kimlik numarası,

b) İdari yaptırım kararı verilmesini gerektiren aykırılık ile dayanağı olan mevzuat hükmü,

- c) Uygulanacak idari yaptırımlar,
- ç) Aykırılığı ispata yarayacak bilgi ve belgeler,
- d) İdari yaptırım kararı tarihi,

açıkça yazılır. İhtiyaç duyulması halinde kararda bulunmasında fayda görülen diğer hususlar ayrıca ilave edilir.

(4) Kurum tarafından uygulanacak idari para cezalarında alt sınırdan ayrılarak ceza verilmesi hâlinde bunun gerekçeleri ayrıca belirtilir.

(5) İdari yaptırıma ilişkin verilen kararlar, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgisine tebliğ edilir.

(6) İdari yaptırım kararlarına karşı başvurulacak yargı yolu ve başvuru süresi ilgili kişiye bildirilir.

Tedbirler

MADDE 11 – (1) İdari para cezası veya diğer idari yaptırımların uygulanması, yetkilendirilen kişilerin güvenlik ve emniyet tedbirlerini alma yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(2) Yetkinin kısıtlanması, askıya alınması veya iptal edilmesi, yetkilendirilen kişinin mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(3) Kurum, yetkinin kısıtlanması veya askıya alınması durumlarında, yetkilendirilen kişiden düzeltici veya önleyici faaliyetlerin yerine getirilmesini isteyebilir.

(4) Yetkinin iptal edilmesi durumunda, yetkilendirilen kişi, Kurum tarafından istenen düzenleyici kontrolden çıkarma işlemlerini verilen sürede tamamlar.

(5) Kurum, gerek gördüğü hallerde, yetkilendirilen kişiden, faaliyete ilişkin güvenlik değerlendirmesi yapmasını ve değerlendirme sonucuna göre, mali ve hukuki sorumluluk kendisine ait olmak üzere, ilave tedbirler almasını isteyebilir.

(6) Kurum, gerek gördüğü hallerde, radyoaktif maddelerin güvenlik ve emniyetinin sağlanması için masraflı yetkilendirilen kişiye ait olmak üzere, alıkoyma ve taşıma da dâhil olmak üzere gereken tedbirleri alabilir veya aldırabilir.

(7) Kurumun radyoaktif maddelerin alıkonulmasını gerekli gördüğü durumlarda, söz konusu maddeler alıkonularak Kurum tarafından verilen süre içerisinde ve tüm masrafları yetkilendirilen kişiden tahsil edilmek üzere Kurum tarafından uygun görülen yerde muhafaza altına alınır veya aldırılır. Radyoaktif maddelerin verilen süre içerisinde başvurusu Kurum tarafından uygun görülen başka bir kişiye devredilmemesi veya kişi tarafından yeniden yetkilendirilme başvurusu yapılmaması durumunda, alıkonulan radyoaktif maddeler, tüm masraflar yetkilendirilen kişiye ait olmak üzere, radyoaktif atık tesisi tarafından teslim alınır.

(8) Kurum tarafından belirlenen salım veya serbestleştirme seviyelerinin üzerinde radyoaktif maddenin çevreye verildiğinin veya halkın mevzuatta belirlenen sınırların üzerinde radyasyona maruz kalabileceğinin tespit edildiği durumlarda, mali ve hukuki sorumluluk yetkilendirilen kişiye ait olmak üzere, yetkilendirilen kişiden ilave tedbirler alması istenebilir.

(9) İdari yaptırım kararı verilinceye kadar güvenlik veya emniyetin tehlikeye düştüğü veya düşebileceği ve müdahalenin gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yetki verilen faaliyetin Başkan tarafından durdurulması veya sınırlandırılması da dâhil olmak üzere ayrıca gerekli tedbirler alınabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İdari Para Cezalarının Uygulanması

Geçerli bir lisansa sahip olmaksızın faaliyet yürütülmesi

MADDE 12 – (1) Eğitim ve araştırma amacıyla kurulmuş 10 MW'ın altında termal güce sahip nükleer tesislerin geçerli bir lisansa sahip olmaksızın işletilmesi durumunda 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde nükleer tesisler için belirlenen miktarın alt sınırından üst sınırın %10'una kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Birinci fıkranın dışında kalan nükleer tesislerin geçerli bir lisansa sahip olmaksızın işletilmesi durumunda 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde nükleer tesisler için belirlenen miktarın üst sınırının %10'undan üst sınıra kadar idari para cezası uygulanır.

(3) Geçerli bir lisansa sahip olmaksızın radyoaktif atık tesisleri ile radyasyon tesislerinin işletilmesi ve radyasyon uygulamalarının yürütülmesi durumunda 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirlenen idari para cezası uygulanır.

İzin, onay ve yetki belgesi alınması gereken faaliyetlere ilişkin idari para cezası

MADDE 13 – (1) İzin veya onay alınması gereken faaliyetlerden tesislere ilişkin olanların izin veya onay alınmaksızın yürütülmesi ile yetki belgesi alınması gereken faaliyetlerin yetki belgesi alınmaksızın yürütülmesi halinde 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirlenen idari para cezası uygulanır.

Diğer durumlara ilişkin idari para cezaları

MADDE 14 – (1) Nükleer tesislere, radyoaktif atık tesislerine, radyasyon tesislerine ve diğer faaliyetlere ilişkin ikincil mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması veya

bunlara ilişkin sınırların aşılması halinde 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirlenen idari para cezası uygulanır.

(2) Nükleer tesisler, radyoaktif atık tesisleri, radyasyon tesisleri ve diğer faaliyetlere ilişkin yetkilendirme için yapılan başvurularda veya yetkilendirme yapıldıktan sonra, yetkilendirilen kişi tarafından Kuruma gerçeğe aykırı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya yetkilendirme yapılmasını etkileyecek yetki koşullarındaki değişikliklerin bildirilmemesi halinde, ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde belirlenen idari para cezası uygulanır.

İdari para cezalarının uygulanması

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik uyarınca uygulanan idari para cezalarına ek olarak aykırılıkların giderilmesi için Kurum tarafından ilgili kişiye uygun bir süre verilir. Aykırılıkların verilen süre içerisinde giderilmemesi hâlinde idari para cezaları, her defasında bir önceki cezanın iki katı tutarında uygulanır.

(2) Fiilin işlendiği tarihten itibaren beş yıl içinde 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4/A maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasını gerektirir aykırılık durumuna neden olan fiillerin tekrarı halinde her bir fiil için idari para cezası bir kat artırılarak uygulanır.

(3) İdari para cezası uygulanmasını gerektiren fiillerin halk veya çevre sağlığına ve güvenliğine tehdit oluşturacak şekilde tahribata yol açtığına tespit edilmesi halinde uygulanacak idari para cezası bir kat artırılır.

İdari para cezalarının ödenme süresi, ödenme yeri ve tahsili

MADDE 16 – (1) İdari para cezası, idari yaptırım kararının tebliğinden itibaren bir ay içinde Kurum tarafından bildirilen banka hesabına ödenir.

(2) İdari para cezasını, 19 uncu maddede belirtilen yargı yoluna başvurmadan önce ödeyen kişiden cezanın dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, kişinin bu karara karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez.

(3) Kuruma idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde idari para cezasının biri peşin olmak üzere dört eşit taksitte ödenmesi başvurusunda bulunulabilir. Kişinin idari para cezasını taksitlendirme isteğinde bulunması halinde, idari para cezası, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve eşit vadelerle dört eşit taksit halinde ödenebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idari para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir.

(4) Kesinleşen idari para cezalarının ödeme süresi içinde ödenmemesi veya taksitlerin tam ve zamanında ödenmemesi halinde, ödenmeyen idari para cezaları, Kurumun bildirimi üzerine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.

Yeniden değerlendirme

MADDE 17 – (1) 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca uygulanacak idari para cezaları, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrasına uygun şekilde yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Yeniden değerlendirme yapılan idari para cezası sınırlarına ilişkin tebliğ her yıl Resmi Gazete’de yayımlanır ve Kurumun resmi internet sayfasında duyurulur.

İçtima

MADDE 18 – (1) Bir fiil ile idari para cezası gerektiren birden fazla aykırılık durumu gerçekleşmesi halinde bu aykırılık için öngörülen idari para cezalarından yüksek olanı uygulanır.

(2) Kesintisiz fiille işlenebilen aykırılığa ilişkin idari yaptırım kararı verinceye kadar bu aykırılık tek fiil sayılır.

İdari para cezası kararlarına karşı yargı yolu

MADDE 19 – (1) İdari para cezalarına karşı kararın tebliğinden itibaren otuz gün içerisinde idare mahkemelerinde dava açılabilir. Verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması takip ve tahsilatı durdurmaz. Bu süre içerisinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari para cezaları kesinleşir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yetkinin Kısıtlanması, Askıya Alınması ve İptali

Yetkinin kısıtlanması, askıya alınması, iptali

MADDE 20 – (1) Yetkilendirilen kişinin sorumlulukları kapsamında güvenliğin veya emniyetin tehlikeye düştüğü veya düşebileceği durumlarda;

a) Kurulun yetkinin kısıtlanması kararıyla, yetkilendirilen kişinin yetki kapsamında yürüttüğü faaliyetler; yetki koşulları, kapsam veya süre bakımından sınırlandırılır.

b) Kurulun yetkinin askıya alınması kararıyla, yetkilendirilen kişi belirlenen süre boyunca yetki kapsamındaki faaliyetlerini yürütemez.

c) Kurulun yetkinin iptal edilmesi kararıyla, yetkilendirilen kişi yetki kapsamındaki faaliyetlerini yeniden yetkilendirme yapılmaksızın yürütemez.

(2) Tespit edilen aykırılıkların yetkilendirilen kişi tarafından giderilmesi için fiillerin halk ve çevre üzerinde oluşturduğu riskin ağırlığına göre idari para cezasına ek olarak yetki kısıtlanabilir veya askıya alınabilir. Aykırılığın belirlenen süre içerisinde yetkilendirilen kişi tarafından giderildiğinin Kurum tarafından tespit edildiği durumda, yetkinin kısıtlanması veya askıya alınması kararı kaldırılır.

(3) Tespit edilen aykırılıkların yetkilendirilen kişi tarafından giderilme imkânı bulunmadığının ve bu durumun halkın, çalışanların, çevrenin ve gelecek nesillerin radyasyondan korunmasını tehdit edebileceğinin değerlendirilmesi durumunda idari para cezasına ek olarak Kurum tarafından verilen yetki iptal edilebilir.

(4) Yetkilendirme için yapılan başvurularda veya yetkilendirme yapıldıktan sonra sunulan gerçek dışı belgenin, yanıltıcı bilginin veya yetki koşullarındaki değışikliğin yetkilendirmeye esas teşkil etmesi ve düzeltilmesinin mümkün olmadığının tespit edilmesi halinde idari para cezasına ek olarak yetki kısıtlanır, askıya alınır veya iptal edilir.

(5) Yetkilendirilen kişinin sorumlulukları, Kurum yetkilendirme konusuna ilişkin düzenleyici kontrolden çıkarma kararı almadan, sona ermez.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında uygulanacak idari yaptırımlar hakkında karar vermek, idari yaptırımları uygulamak ve idari yaptırımların uygulanması için ilgili mercilerden talepte bulunmak hususlarında Kurul yetkilidir.

Diğer hükümler

MADDE 22 – (1) Aykırılığa neden olan fiilin suç oluşturduğu değerlendirilir ise Kurum tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5326 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.